

**Wastewater Management
Authority**

**พระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง
องค์การจัดการน้ำเสีย**

พ.ศ. ๒๕๓๘

พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งองค์การจ้ดการน้ำเสีย
พ.ศ.๒๕๓๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๓๘
เป็นปีที่ ๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งองค์การจ้ดการน้ำเสีย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล พ.ศ.๒๕๓๖ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจ้ดการน้ำเสีย พ.ศ.๒๕๓๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“น้ำเสีย” หมายความว่า น้ำเสียตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

“เขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย” หมายความว่า พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร และพื้นที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

“ระบบบำบัดน้ำเสีย” หมายความว่า ระบบท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดที่มีชื่อองค์การจัดการน้ำเสียจัดให้มีขึ้นเพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย

“ระบบบำบัดน้ำเสียรวม” หมายความว่า ระบบท่อ สิ่งปลูกสร้าง เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่องค์การจัดการน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นเพื่อรับและบำบัดน้ำเสีย

“ระบบระบายน้ำ” หมายความว่า ระบบทางหรือท่อระบายน้ำที่ราชการส่วนท้องถิ่นได้จัดให้มีขึ้นในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

“ท่อรวบรวมน้ำเสียแยก” หมายความว่า ท่อรวบรวมน้ำเสียที่องค์การจัดการน้ำเสียได้จัดให้มีขึ้นที่แยกต่างหากออกจากระบบระบายน้ำ

“แผนปฏิบัติการ” หมายความว่า

(๑) แผนการดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย ซึ่งจัดทำโดยองค์การจัดการน้ำเสีย

(๒) แผนการดำเนินการบริหารหรือรับจัดการน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

หมายเหตุ บทนิยามคำว่า “ระบบบำบัดน้ำเสีย” ในมาตรา ๓ นี้ได้เพิ่มเติมโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ ดังที่พิมพ์ไว้

บทนิยามคำว่า “แผนปฏิบัติการ” ในมาตรา ๓ นี้ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กรุงเทพมหานคร เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล หรือองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น

“ราชการส่วนภูมิภาค” หมายความว่า จังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย

“ข้อตกลงร่วม” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสียกับราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

“ข้อตกลงจัดการน้ำเสีย” หมายความว่า ข้อตกลงระหว่างองค์การจัดการน้ำเสียกับผู้ให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การจัดการน้ำเสีย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการองค์การจัดการน้ำเสีย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานขององค์การจัดการน้ำเสีย รวมทั้งผู้อำนวยการ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างขององค์การจัดการน้ำเสีย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ให้จัดตั้งองค์การขึ้นองค์การหนึ่ง เรียกว่า “องค์การจัดการน้ำเสีย” เรียกโดยย่อว่า “อจน.”

มาตรา ๕ ให้ อจน. มีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัดใกล้เคียง และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักรก็ได้

มาตรา ๖ อจน. มีวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมสำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และการให้บริการรับบริหารหรือจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งบริการหรือกิจการต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียอย่างมีประสิทธิภาพในเชิงเศรษฐกิจ

มาตรา ๗ ให้ อจน. มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๖ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครองหรือทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซื่อ ว่าจ้าง รับจ้าง จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจํานำ รับจํานอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๑/๑) ให้คำเสนอแนะหรือเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการประกาศกำหนดเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๒) ดำรง วางแผนปฏิบัติการ ออกแบบ ก่อสร้าง ดำเนินการ จัดการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียและระบบบำบัดน้ำเสียรวม รวมทั้งติดตามตรวจสอบผลการดำเนินการของระบบบำบัดน้ำเสียทั้งในและนอกเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย และระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๓) ดำเนินการเกี่ยวกับการนำน้ำเสียกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่และการผลิตพลังงานจากน้ำเสีย เพื่อให้เป็นไปตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและตามข้อตกลงร่วม

หมายเหตุ มาตรา ๖ นี้ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๗ (๑/๑) นี้ ได้เพิ่มเติมโดยมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๗ (๒) นี้ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๗ (๕) นี้ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหารน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

(๔) ทำข้อตกลงร่วม เพื่อให้การจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

(๕) เก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าบริหารจัดการสำหรับการบำบัด น้ำเสีย

(๖) กู้หรือยืมเงินภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๗) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่ กิจการของ อจน.

(๘) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

(๙) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบกิจการจัดการ น้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย

(๑๐) เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัท จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ อจน.

(๑๑) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง หรือนายหน้าในกิจการตาม วัตถุประสงค์ของ อจน.

(๑๒) ว่าจ้างหรือมอบให้บุคคลใดประกอบกิจการส่วนหนึ่งส่วนใดของ อจน.

(๑๓) ประสานงานกับราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น หรือ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสีย

(๑๔) กระทำการอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ของ อจน.

ในการจัดเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าบริหารจัดการตาม (๕) อจน. อาจมอบหมายให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จัดเก็บหรือเรียกเก็บเพื่อ อจน. ก็ได้ ทั้งนี้ โดยให้คิดค่าใช้จ่ายตามอัตราที่ อจน. ตกลง

หมายเหตุ มาตรา ๗ (๑๓) นี้ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การ จัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๗ วรรคสอง นี้ ได้เพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การ จัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ ดังที่พิมพ์ไว้

ร่วมกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่จัดเก็บหรือเรียกเก็บนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ การจัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามมาตรา ๗ (๕) หรือการเข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นหรือการถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ตามมาตรา ๗ (๑๐) ห้ามมิให้ อจน. ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละสามสิบ

มาตรา ๙ ทุนของ อจน. ประกอบด้วย

- (๑) เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐบาล
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับสมทบจากราชการส่วนท้องถิ่น
- (๓) เงินที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (๔) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง
- (๕) เงินกู้และเงินที่ได้รับความช่วยเหลือทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร
- (๖) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

มาตรา ๑๐ อจน. อาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม และค่าบริหารจัดการตามมาตรา ๗ (๕)
- (๒) รายได้จากการลงทุนหรือการร่วมทุน
- (๓) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินตามมาตรา ๕
- (๔) รายได้อื่น ๆ

หมายเหตุ มาตรา ๘ นี้ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหาร
น้ำเสีย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๐ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๑๐ นี้ ความเดิมถูกยกเลิกโดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การบริหาร
น้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ และให้ใช้ความใหม่แทน ดังที่พิมพ์ไว้

มาตรา ๑๑ เงินสำรองของ อจน. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดา ซึ่งตั้งไว้เพื่อขาด เงินสำรองเพื่อไถ่ถอนหนี้ เงินสำรองเพื่อขยายกิจการ และเงินสำรองอื่น ๆ เพื่อความประสงค์แต่ละอย่าง โดยเฉพาะตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร เงินสำรองจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการองค์การ จัดการน้ำเสีย” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานประมาณ ผู้แทนการประปานครหลวง ผู้แทนการประปาส่วนภูมิภาค และกรรมการอื่นอีกไม่เกินหกคนเป็นกรรมการ ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่น

มาตรา ๑๓ ประธานกรรมการ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีความรู้และชัดเจนเกี่ยวกับกฎหมาย การบริหาร การผังเมือง วิทยาศาสตร์ วิศวกรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐศาสตร์ หรือสถาปัตยกรรมศาสตร์

มาตรา ๑๔ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องห้ามมิให้เป็น ประธานกรรมการ หรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง

(๑) มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ อจน. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ อจน. หรือในกิจการที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของ อจน. ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่จะเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นกรรมการในบริษัท

จำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่ง อจน. จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๗ (๕) หรือร่วมทุน
ตามมาตรา ๗ (๑๐)

(๒) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ
สำหรับความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำหรือข้าราชการการเมือง

(๕) เป็นที่ปรึกษาพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือ
เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ และกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ใน
ตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจาก
ตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่
กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง
หรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้
แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธาน
กรรมการหรือกรรมการขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่ง
ตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือ
กรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้ง
อีกได้

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ ประธาน
กรรมการ หรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๓ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๗ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ อจน. อำนาจหน้าที่เช่นว่าให้รวมถึง

- (๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการ
 - (๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ โดยให้สอดคล้องกับข้อตกลงร่วม
 - (๓) ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดเงื่อนไขของข้อตกลงจัดการน้ำเสีย
 - (๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗
 - (๕) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
 - (๖) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและระเบียบปฏิบัติงาน
 - (๗) ออกระเบียบหรือข้อบังคับกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างหรือเงินอื่นๆ ของพนักงานหรือลูกจ้าง
 - (๘) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากตำแหน่ง วินัย การลงโทษ การอุทธรณ์การลงโทษ และการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง
 - (๙) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่น เพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัว
-

(๑๐) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าทำงานล่วงเวลา และการจ่ายเงินอื่น

(๑๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

(๑๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ อจน.

ระเบียบหรือข้อบังคับตามวรรคหนึ่งถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจของผู้อำนวยการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้ประกาศข้อความเช่นนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของ อจน. ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของ อจน. และกำหนดค่าตอบแทนคณะกรรมการได้

มาตรา ๒๐ ให้ประธานกรรมการและกรรมการตามมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่งเป็นผู้แต่งตั้งและกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ ผู้อำนวยการต้อง

(๑) มีความรู้ความสามารถในการบริหารกิจการของ อจน.

(๒) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

(๓) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติ

มาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๒๒ ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการให้ออกด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑

มติของคณะกรรมการให้ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งตาม (๓) ต้องประกอบด้วย คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง แต่ไม่รวมผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๓ ผู้อำนวยการมีหน้าที่บริหารกิจการของ อจน. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ อจน. และตามนโยบาย ระเบียบ หรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง

ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของ อจน.

มาตรา ๒๔ ผู้อำนวยการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยแก่พนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่งตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างตั้งแต่ตำแหน่งที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่ายหรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(๒) กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและลูกจ้าง และออกระเบียบวิธีปฏิบัติงานของ อจน. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๕ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นตัวแทนของ อจน. และเพื่อการนี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่ผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับตามมาตรา ๑๘
วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน อจน. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ และระเบียบ หรือ
ข้อบังคับว่าด้วยระเบียบปฏิบัติงานไม่ได้กำหนดให้พนักงานตำแหน่งใดทำการแทน
ผู้อำนวยการ หรือเมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและในระหว่างที่ยังมิได้มีการ
แต่งตั้งผู้อำนวยการให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน
ผู้อำนวยการ

ให้ผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับผู้อำนวยการ
เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการในฐานะกรรมการ

มาตรา ๒๗ ให้พนักงานและลูกจ้างของ อจน. มีสิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับการ
ลงโทษหรือร้องทุกข์ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ อจน.
เพื่อการนี้จะสั่งให้ อจน. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานหรือยับยั้ง
การกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี หรือมติหรือคำสั่งของ
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วย การส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาล
หรือมติของคณะรัฐมนตรีและสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินการได้

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ อจน. จะต้องเสนอเรื่องใดๆ ไปยังคณะกรรมการ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือคณะรัฐมนตรี ให้ อจน. นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอ
ต่อไปยังคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๐ อจน. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อนจึงจะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

- (๑) ลงทุนเพื่อขยายโครงการของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือริเริ่มโครงการหรือกิจกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย
- (๒) เพิ่มทุนโดยตีราคาทรัพย์สินใหม่
- (๓) ลดทุน
- (๔) กู้ยืมเงินมีจำนวนเกินคราวละหนึ่งร้อยล้านบาทหรือให้กู้ยืมเงินเกินคราวละห้าล้านบาท
- (๕) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
- (๖) ดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในกิจการของ อจน. ตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๓๑ ให้ อจน. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจในกรณีที่จะเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารอื่นจะต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังก่อน

มาตรา ๓๒ ให้ อจน. จัดทำงบประมาณประจำปี โดยแยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนนั้นให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

มาตรา ๓๓ รายได้ที่ อจน. ได้รับจากการดำเนินการในปีหนึ่งๆ ให้ตกเป็นของ อจน. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน ค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา เงินสำรอง ตามมาตรา ๑๑ หนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระ และเงินลงทุนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ในกรณีที่รายได้มีไม่เพียงพอสำหรับกรณีตามวรรคหนึ่ง นอกจากเงินสำรองตามมาตรา ๑๑ และ อจน. ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่ อจน. เท่าจำนวนที่ขาด หรือเท่าที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของ อจน.

มาตรา ๓๔ ให้ อจน. ทำรายงานปีละครั้งเสนอรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของ อจน. ในปีที่ล่วงมาแล้ว และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการโครงการและแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

มาตรา ๓๕ ให้ อจน. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการสาธารณูปโภคแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการลงรายการรับและจ่ายเงินสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่มีอยู่ตามความจริงและตามที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการดังกล่าว และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๓๖ ให้ อจน. จัดทำงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุนภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๗ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี ทำการตรวจสอบรองรับบัญชีและการเงินทุกประเภทของ อจน.

มาตรา ๓๘ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานของ อจน. เพื่อการนี้ให้อำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้อื่นซึ่งเป็นตัวแทนของ อจน.

มาตรา ๓๙ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี และให้ อจน. โฆษณารายงานประจำปีของปีที่ล่วงแล้ว แสดงงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน ที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้ว ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้อง

มาตรา ๔๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยร่วม
รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย
นายกรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย
พ.ศ.๒๕๓๘

หลักการ

จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย

เหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบัน ปัญหาน้ำเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่างได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น ประกอบกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นอำนาจในการจัดการน้ำเสียยังกระจัดกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหลายหน่วยงาน ส่งผลให้การดำเนินงานซ้ำซ้อนไม่เป็นเอกภาพ และขาดประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้การจัดการน้ำเสียเป็นไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักทางวิศวกรรมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจ้ดการน้ำเสีย
(ฉบับที่ ๒)
พ.ศ.๒๕๕๐

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจ้ดการน้ำเสีย พ.ศ.๒๕๓๘
ดังนี้

(๑) ยกเลิกการกำหนดให้องค์การจ้ดการน้ำเสียจัดตั้งบริษัทจำกัด
หรือบริษัทมหาชนจำกัดขึ้นเพื่อการดำเนินการ การจัดการและการบำรุงรักษาระบบ
บำบัดน้ำเสียรวม (มาตรา ๘)

(๒) ปรับปรุงจำนวนกรรมการและองค์ประกอบคณะกรรมการองค์การ
จ้ดการน้ำเสีย (มาตรา ๑๒)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดให้องค์การจ้ดการน้ำเสีย
จัดตั้งบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อการดำเนินการ การจัดการและการบำรุง
รักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวม เนื่องจากในการดำเนินการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม
ในระยะเริ่มแรกนั้น การที่จะให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนจัดตั้งบริษัทเป็นไปได้ยาก เพราะ
เอกชนยังไม่มี ความมั่นใจในผลตอบแทนที่จะได้รับ ดังนั้นองค์การจ้ดการน้ำเสียจึง
จำเป็นจะต้องเป็นผู้เริ่มดำเนินการเองก่อน แล้วจึงชักจูงให้เอกชนเข้าร่วมลงทุน
ในภายหลัง นอกจากนี้เป็นการสมควรปรับปรุงจำนวนและองค์ประกอบของ
คณะกรรมการ เพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราช
กฤษฎีกานี้

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจ้การน้ำเสี
(ฉบับที่ ๓)
พ.ศ.๒๕๕๘

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจ้การน้ำเสี พ.ศ.๒๕๓๘ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้องค์การจ้การน้ำเสีสามารถเข้าบริหารหรือรับจัดการเกี่ยวกับการจ้การน้ำเสีโดยระบบบำบัดน้ำเสีที่ผู้อื่นจัดให้มีขึ้นได้ทั้งในและนอกเขตพื้นที่จ้การน้ำเสี โดยเรียกเก็บค่าตอบแทนได้ (เพิ่มบทนิยามคำว่า “ระบบบำบัดน้ำเสี” และแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “แผนปฏิบัติการ” ในมาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๗ (๑/๑) และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ มาตรา ๗ (๒) (๕) และ (๑๓) และมาตรา ๑๐)

(๒) กำหนดให้องค์การจ้การน้ำเสีอาจมอบหมายให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ จัดเก็บหรือเรียกเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการจัดการ ในการจ้การน้ำเสีแทนได้ (เพิ่มวรรคสองของมาตรา ๗)

(๓) ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การจ้การน้ำเสี และผู้รักษาการตามกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับการโอนการกำกับดูแลกิจการขององค์การจ้การน้ำเสีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ และมาตรา ๕๐)

เหตุผล

เนื่องด้วยองค์การจัดการน้ำเสียจัดตั้งขึ้นโดยวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม สำหรับการบำบัดน้ำเสียภายในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย แต่ในปัจจุบันมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ก่อสร้างเสร็จแล้วที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ราชการส่วนท้องถิ่น ราชการส่วนภูมิภาค หรือส่วนราชการที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการน้ำเสีย ตลอดจนภาคเอกชน เป็นจำนวนมาก ซึ่งไม่อาจดำเนินการได้ด้วยตนเอง อันจะเป็นผลให้การจัดการน้ำเสียในภาพรวมไม่อาจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้องค์การจัดการน้ำเสียสามารถเข้าบริหารหรือรับจัดการเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียโดยระบบบำบัดน้ำเสียของหน่วยงานดังกล่าวและเรียกค่าตอบแทนได้ และสามารถจัดเก็บค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการจัดการ สำหรับการบำบัดน้ำเสียได้ รวมทั้งสมควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการองค์การจัดการน้ำเสียให้สอดคล้องกับการโอนกิจการขององค์การจัดการน้ำเสียไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

หมายเหตุ ๑. พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ.๒๕๓๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๓๓ ก ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๘ แล้ว

๒. พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๐ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๔ ตอนที่ ๕๒ ก ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๐ แล้ว

๓. พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๔๔ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๔ ก ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ แล้ว

พิมพ์ที่ บริษัท ควงแดงศิโรจน์แอนด์มาร์เก็ตติ้ง จำกัด 23/378 ถ.นวมินทร์ แขวงคลองจั่น เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10240

นายชาณนรงค์ อนุพัฒน์กุล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ตุลาคม 2551 โทร. 0-2988-9133-6 แฟกซ์. 0-2988-9136